

Mezi biologií a právem. Příspěvek k antropologii institucí

Cílem práce je popsat a porozumět, jakým způsobem zkoumá biologie, resp. etologie a evoluční biologie lidskou přirozenost, a zda by právě biologie mohla poskytnout právu jakýsi přirozený základ. První část práce je přehledově-teoretická. Snaží se nejprve předvést paradigma biologické, tedy porozumět tomu, jakým způsobem uvažovali a uvažují o lidské přirozenosti biologové a následně rekapitulovat, kdy a v jakém smyslu se na přirozené odvolává teorie práva. Antropologický výklad práva (Hoebel, Pospíšil, Wesel) pak zdůrazní vzájemné závazky jako kořeny práva. Uchopení práva jako institucionalizovaného závazku, sledování závislosti práva na morálce (tedy v oblasti „má být“) pak naznačí kritickou perspektivu, která umožňuje hodnotit výsledky biologických výzkumů lidského chování pro právní teorii. V druhé části jsou vybrány čtyři okruhy chování - teritoriální, agresivní, usmiřující a chování mezi příbuznými, které byly a jsou intenzivně zkoumány v etologii a evoluční biologii, které však mohou být zároveň relevantní pro právní teorii, či praxi (konkrétně pro právo majetkové, trestní a rodinné). Etologické popisy teritoriality, agresivního chování a příbuzenství jsou vždy doplněny kapitolou, která zachycuje podobný jev v lidské společnosti optikou společenských věd. Je tak částečně i na čtenáři, aby posoudil rozdíl v pohledu na danou věc.